

Nr 1080

Av herrar Hedin och Lothigius, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 136, angående ändringar i jaktlagstiftningen.

(Lika lydande med motion nr 874 i Första kammaren)

I proposition nr 136 föreslår Kungl. Maj:t vissa ändringar i gällande jaktlagstiftning, innebärande bl. a. att länsstyrelsen skall få möjligheter att vidtaga åtgärder för att söka undanröja faran för sammanstötning mellan motorfordon och älg.

Inte minst den gångna sommarens många olyckor, där vilt varit inblandat, ger vid handen att effektiva åtgärder är nödvändiga. Anledningen till det ökade antalet olyckor av detta slag är givetvis svår att fastställa, men statistiken påvisar att det i mycket hög grad är på de nybyggda vägarna riskerna är störst. Det torde sammanhålla med älgens vana att använda sig av sina bestämda stråk varje gång den uppsöker ett vattenställe eller en betesplats och att den normalt icke är inställd på faror utefter dessa stråk. Vegetationen intill vägen och mellan skilda vägbanor torde också medverka till att det vilda söker sig dit och utsätts för faror.

Det har vidtagits en rad åtgärder utefter vägarna för att i någon mån komma till rätta med älgolyckorna, såsom uppsättande av viltspeglar och viltstängsel m. m. Det synes emellertid som om dessa åtgärder ändock icke vore tillräckliga, och det torde inte heller räcka med att endast ge länsstyrelsen i uppdrag att försöka motarbeta olyckorna. Av denna anledning synes det oss angeläget att snarast tillsätta en utredning med uppgift att försöka finna effektiva medel mot kollisioner med älg eller andra djur.

I samband med kollisionsolyckorna inträffar det ofta att djuren blir allvarligt skadade, men att de trots detta kan avlägsna sig från olycksplatsen, eller att de blir liggande intill densamma ofta med mycket svåra plågor. Det är i sådana situationer naturligtvis angeläget att minska de skadade djurens lidande i första hand genom avlivande.

Jaktutredningen har föreslagit att trafikskadad älg skall kunna tillfalla jakträttsinnehavaren på den mark där älgén dödas. Syftet torde vara dels att kompensera den jakträttsinnehavare som får sin älgstam reducerad genom upprepade älgkollisioner, dels att stimulera jakträttsinnehavaren att medverka vid avlivandet av djuren. Bestämmelsen kan emellertid tänkas motverka sitt syfte då efterforskning av på vilken mark älgkrocken inträffat

och vem som är jakträttsinnehavare kan försena uppspårande av djuren som därmed åsamkas onödigt lidande. Frågan bör därför göras till föremål för ytterligare överväganden. Såväl jakträttsinnehavaren å den mark där älgen skadats som den där älgen avlivats kan tänkas på lämpligt sätt kunna kompenseras t. ex. genom att få inlösa älgen till ett förmånligt pris och detta utan villkor att ha medverkat vid avlivandet.

När det gäller att avliva skadad älg är det självfallet av största vikt att djuret dödas så snabbt och effektivt som möjligt. Härvid torde det som regel vara lämpligast att en erfaren älgjägare med viltspårhund får ta hand om avlivandet. Det är också ett system som redan nu tillämpas i många län. Polisen har genom länets jaktvårdsförening fått uppgift om personer och hundar som är lämpade för uppgiften och kan vid inträffad olycka kalla den som bor närmast.

Som regel torde nämligen anmälan om inträffad kollision i första hand göras till polismyndigheten på orten som också genom den bilburna polispersonalen och radioförbindelse med denna snabbt kan komma till platsen för olyckan. Utöver den allmänna uppgift polispersonalen har att fullgöra vid trafikolycka kan i de här berörda fallen polisen behöva ingripa för att avliva älg eller annat vilt i omedelbar anslutning till olycksplatsen. Denna personal är regelmässigt icke utrustad med något vapen för avlivande av skadade djur med undantag för tjänstepistolerna, vilka inte kan sägas utgöra ett tillräckligt effektivt vapen. Framför allt gäller detta givetvis då det är fråga om djur som med allvarliga skador försöker avlägsna sig från olycksplatsen.

En utredning om älgtrafikskadorna bör därför också omfatta frågan om polispersonalens utbildning då det gäller avlivande av skadade djur samt möjligheten att genom utrustning av polisbilarna med något effektivare vapen skapa ökade förutsättningar för undvikande av onödiga lidanden.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om tillsättande av en utredning angående orsakerna till och åtgärder mot olyckor mellan motorfordon och vilt och att därvid särskilt uppmärksamma åtgärder ägnade att minska trafikskadade djurs lidanden.

Stockholm den 18 oktober 1967

Carl Eric Hedin (h)

Carl-Wilh. Lothigius (h)